

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
agnetha.alriksson@regeringskansliet.se
conny.ohman@regeringskansliet.se

Synpunkter på promemoria om anmälningsplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog samt krav för A-landsstatus i förnybartdirektivet (LI2025/01288)

Skogforsk, stiftelsen skogsbrukets forskningsinstitut, har uppdraget att utveckla och kommunicera kunskap, tjänster och produkter som bidrar till en hållbar utveckling i skogsbruket till nytta för samhället. Staten och näringen samfinansierar Skogforsks basfinansiering i form av ramprogram, som omfattar forskningsområdena Skogsträdsförädling, Skogsskötsel, Värdeskapande ekosystemtjänster, Digital transformation och skoglig planering samt Produktions- och försörjningssystem.

Skogforsk har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerade dokument från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Skogforsk delar Skogsstyrelsens och Naturvårdsverkets bedömning, som görs i rapporteringen av regeringsuppdraget, att det finns en påtaglig risk för begreppsförvirring i och med olika översättningar och användning av "old growth forest" (gammal skog respektive naturskog). Det är därför välkommet med en officiell och vedertagen definition av dessa begrepp, som även ska kunna täcka in fler tillämpningar än Förnybartdirektivet.

Att kunna avgöra om ett område eller bestånd klassas som gammal skog eller urskog ska vara så okomplicerat och transparent som möjligt i praktisk tillämpning, vilket kan förebygga onödiga konflikter och försvårade processer mellan verksamhetsutövare och andra intressenter. Det är viktigt att föreslagna kriterier utvärderas med avseende på funktionalitet och tillämpbarhet vid fältbedömning.

Det vore självklart önskvärt att kunna kartlägga vilka områden och arealer som klassas som gammal skog respektive urskog enligt den föreslagna definitionen, framför allt ur ett markägarperspektiv eftersom det vilar ett stort ansvar på dem. Detta innebär dock stora utmaningar, vilket påpekas av Skogsstyrelsen i underlagsrapporten. Skogforsk kan i detta sammanhang bidra med relevant kompetens samt genomföra forsknings- och utvecklingsprojekt inriktade på att utveckla och pröva olika typer av underlag, metoder och indikatorer. Ett sådant arbete kan skapa mer tillförlitliga verktyg för att underlätta bedömningen av gammal skog och urskog, och därigenom utgöra ett väsentligt stöd för både förvaltning och policyutveckling.

Magnus Thor
FoI-chef

magnus.thor@skogforsk.se
Uppsala Science Park, 751 83 Uppsala
+46 (70) 598 85 96
www.skogforsk.se

I bakgrundsbeskrivningen framhålls naturliga processer inklusive naturliga störningar som centrala indikatorer för gammal skog, urskog och naturskog. Forskning visar också att många av dessa processer uteblir till följd av aktivt skyddande av skogsråvara (t.ex. från brand eller översvämning). För att upprätthålla och stärka skogens biologiska mångfald är det därför ofta nödvändigt med aktiva naturvårdande skötselåtgärder.

Naturvårdande skötsel, även i skogsområden med betydelse för biologisk mångfald eller på formellt skyddad mark, genererar regelmässigt biomassa. Denna biomassa kan på ett resurseffektivt sätt tas tillvara för energiändamål, exempelvis för produktion av biodrivmedel eller biobränsle. Det är därför av vikt att förordningen inte utformas på ett sätt som förhindrar eller väsentligt försvårar sådan användning. En begränsning av dessa möjligheter skulle inte vara förenlig med en långsiktigt hållbar förvaltning av skogsresursen.

Sammanfattningsvis bedömer Skogforsk att förslagen i promemorian ligger i linje med syftet att på ett kostnadseffektivt sätt ska vara ett A-land enligt förnybartdirektivet samt att motverka att urskog blir föremål för skogsförstörelse enligt avskogningsförordningen.

Ovanstående synpunkter har sammanställts av undertecknad med hjälp av Line Djupström.

Uppsala dag som ovan

Magnus Thor
FoI-chef